

Τ Μ Η Μ Α Β΄.

Μέσος χρόνος τῆς πραγματείας παρὰ τοῖς
 Ἰταλοῖς καὶ Γερμανοῖς μέχρι τῆς εὐρέ-
 σεως τῶν Ἀνατολικῶν καὶ Δυτικῶν Ἰν-
 διῶν κατὰ τὴν 15. ἑκατονταετηρίδα.

16.

Ὄταν οἱ Βεργυνοὶ, οἱ Γότθοι, καὶ ἄλλα ἔθνη ἐρή-
 μωσαν τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ πολλάκις ἐκυρίευσαν
 καὶ ἐλειλάτησαν καὶ αὐτὴν τὴν Ρώμην, ἔπρεπεν ὅλο τὸ
 βασίλειον νὰ γίνῃ παρανάλωμα τῶν ἐχθρῶν τε. Οἱ
 Φράγκοι, οἱ Γότθοι, οἱ Λογγοβάρδοι ὑπέταξαν
 τὴν Γαλίαν, τὴν Ἰσπανίαν, τὴν Ἰταλίαν, καὶ πα-
 ραιτηθέντες ἔπειτα ἀπὸ τὸν πολεμικὸν βίον των, ἐ-
 δόθησαν εἰς τὴν πραγματείαν, καὶ ἔκαμαν εἰς αὐτὴν
 τόσας προόδους, ὥστε ἀποδίδουσι εἰς τὰς Λογγοβάρ-
 δους τὴν ἐφεύρεσιν τῶν ἐμπορικῶν διφθέρων (α) καὶ
 τῶν τραπεζῶν (β). Τὸ ἐμπόριον λοιπὸν ἤρχισε τό-
 τε πάλιν νὰ ζωογονῆται. Ἡ Γένοῦσα, ἡ Βενετία, ἡ

(α) Τευτέρια κοινῶς· ἴδε Πρόδρομον Ἑλληνικῆς Βι-
 βλιοθήκης εἰς τὰς σημειώσεις Κοραῆ. Σελ. 318.

(β) Τράπεζα ἢ Ἰταλιστὶ λεγόμενος βάνκος (Banco).

Πίζα, καὶ ἡ Φλωρεντία ἐφιλονείκουν, ὅποια νὰ λάβῃ τὴν κυριότητα τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ πρωτεῖα εἰς τὸ πλῆθος τῶν χειρουργημάτων (α). Ἡ πραγματεία των ἐξαπλώθη εἰς τὴν Β' Μάδα, εἰς τὸν Εὐξεινον Πόντον, εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ αὐτὴν τὴν Ἀφρικὴν, καὶ τὴν Ἀσίαν. Ἡ ποτὲ περίφημος τῆς Ἀφρικῆς ἐμπορικὴ πόλις Ἀλεξάνδρεια, καὶ τινες λιμένες τῆς Συρίας, Ἀσιατικῆς χώρας, ἦσαν οἱ μόνοι τόποι, εἰς τὰς ὁποῖας ἐγένετο ἡ ῥηθεῖσα πραγματεία ἀπὸ τῆς Βενετίας, καὶ μάλιστα τῆς Γενουῆς. Ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ ἐκφορτοθῶσιν, ὅσα φορτία ἤρχοντο ἀφ' ὅλης τῆς Ἀσίας, καὶ ἐκεῖθεν νὰ μεταδοθῶσιν εἰς τὰς Εὐρωπαίους. Ἡ Γένουα καὶ ἡ Βενετία φιλονεικῶσαι ἀναμεταξύ των, ποία νὰ λάβῃ τὴν κυριότητα τῆς πραγματείας, ἐγένεσαν ἐχθροὶ ἄσπονδοι, πολεμῶσαι σχεδὸν ὡς τριακοσίαις χρόνοις, καὶ ἐξίσου νικῶσαι κατὰ καιρὸς, ἢ νικώμεναι.

17.

Κατὰ τὴν ἑνδεκάτην ἑκατονταετηρίδα ὁ γνωστὸς πόλεμος τῶν Σταυροφόρων, ὅσις διήρκεσε δύο ἡλοκλήρους ἑκατονταετηρίδας, καὶ ἐξωλόθρευσε μυριάδας ἀνθρώπων (ἴδε Fulcher Carnotens. apud Bongars. Gesta Dei per Franc. Vol. 1. Alexias. I. X.) ἐγένετο εἰς πολιτείας τινὰς κατὰ μέρος παρὰ πολὺ χρήσιμος, τῶν ὁποίων ἐτάχυνε προφανῶς τὴν αὐξή-

(α) Χειρουργημα (Mannifattura).

σιν. Οἱ Γενκοὶ, οἱ Πιζανοὶ, οἱ Φλωρεντοὶ ὄχι μόνον εἶχαν μεγάλας σέλας, καὶ διέβαινον εἰς τὴν Ἀσίαν πληρονομένοι τὸν ναῦλον, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τὰς ἐφόρτοναν ὅλα τὰ πρὸς ζωάρκειάν της ἀπαιτούμενα. Οἱ περισσότεροὶ θησαυροὶ, οἱ ὅποιοι συνέτρεχον σωρηδὸν ἀφ' ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν βασιλείων, διὰ τὰ κινήσασιν τὸν πόλεμον, καὶ τὰ κυριεύσασιν τὴν γῆν τῆς Ἑπαγγελίας, ἐπέσρεψαν πάλιν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἐκ τύττε οἱ μετακομισαὶ αὐτῶν εἰρήκασιν εὐκαιρίαν, καὶ ἔμαθον τὰ γνωρίζωσι καλῆτερα τὰ Ἀσιατικὰ γεννήματα, καὶ τὰ διορθώσασιν ἐπομένως τὸ ἐμπόριον μετὰ τὴν Ἑλλάδα. Ὡς καὶ αὐτὴ ἡ κατάστασις τῶν ἀνθρώπων, τὰ ἠθῆτων, καὶ αἱ ιδέαι των ἤρχισαν νὰ εὐολίζωνται. Ἡ Βενετία εὐθὺς, ὅτε παρετήρησε τὰς καλὰς προόδους αὐτῆς τῆς τόσο ἐπικερδῆς ἐμπορίας, ἐπέμεινεν εἰς αὐτήν, καὶ ἐπλήτησεν ἀπὸ τοῦ ἐμπορίου τῆς Τυρκίας. Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἔβαλαν οἱ Βενετοὶ καὶ οἱ Γαλάται τὸν ἀνατολικὸν αὐτοκράτορα Ἰσαὰκ εἰς τὸν θρόνον τε ἐκ δευτέρου, καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς ἀπέθανεν ὀλίγον ὑπερώτερα, ἀνεκήρυξαν τὸν Βαλδουίνου τὸν Κόμητα τῆς Φλάνδρίας. Ὁ νέος αὐτοκράτωρ διὰ σημεῖον τῆς εὐγνωμοσύνης τε ἐχάρισεν εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν διαφόρους νήσους τῆς Ἑλληνικῆς θαλάσσης, καὶ τῆς ἐπώλησε τρόπον τινα καὶ τὴν νῆσον τῆς Κρήτης. Αὐταὶ αἱ μεγάλαὶ ἐπαυξήσεις καὶ προγενέστεραι ἀποκτήσεις τόπων διαφόρων τῆς εὐρασίας, καὶ ἄλλα πολλὰ περιστατικὰ ἠύξαναν τὴν

ὑπερφρόνησιν τῶν Βενετῶν, καὶ ἔτρεφαν τὸν φθόνον τῶν Γενεῶν. Ἐν συντόμῳ μετὰ τὸν Ἰερόν πόλεμον ἔτει 1300: ἐφευρέθη καὶ ἡ ναυτικὴ Πυξίς (α).

18.

Διὰ τὴν αὐξήσασιν περισσότερον τὴν πραγματείαν μετὰ τὰ βόρεια μέρη, προσδιώρισαν τὴν Φλάνδριαν, ὡς ἀποθήκην, καὶ ἀπ' αὐτῆς μετέφερον τὰ Ἰταλικά φορτία εἰς τὴν Γαλίαν, Ἰταλίαν, καὶ τὰ λοιπὰ βόρεια μέρη. Ταύτην τὴν μεγάλην πραγματείαν ἔσυραν εἰς τὸ μέρος των οἱ Κόμητες τῆς Φλάνδριας. Ἡ Ἰταλία ἐζήτει τὴν ἀναπληρώσιν τὴν ζημίαν τῆς διὰ τῆς κατασκευῆς τῆς μεταξίς. Διὰ τῆτο ὁ Ρόγερρος ὁ βασιλεὺς τῆς Σικελίας ἐνήργησε καὶ ἐκλέφθησαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τινὰ μεταξουργεῖα, ἀπὸ τὰ ὅποια οἱ κάτοικοι τῆς Πανόρμου (β) ἔμαθον ἐκ θεμελίων νὰ ἐργάζωνται τὸ μετάξι, καὶ ἔτιως ἐπλήθησαν.

19.

Οἱ Βενετοὶ ἐγνώρισαν κάλλιστα τὰ ζημιώδη ἐπόμενα τῆς τολμηρῆς ἐπιχειρήματος τῶν Πορτογάλων, ἐπειδὴ τί ἄλλο πρᾶγμα τὸς ἐκίνησε νὰ προβάλλωσιν εἰς τὸν Σουλτάνον τῆς Αἰγύπτου νὰ κόψῃ τὸν Ἰσθμὸν Σιέτς, καὶ νὰ κατασκευάσῃ διώρυγα, ὅσιν νὰ χύνηται ἀπὸ τὸν Νεῖλον εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν. Ἄν ἡ πρόθεσις τῆς τοιούτου ἐπιχειρήματος ἐμπόρει νὰ

(α) Μπέσβλας.

(β) Παλιέρμο.

τελειωθῆ, τότε ἡ Βενετία ἤθελε διαμεῖναι κύριος τῆς ἐπικερδῆς πραγματείας μετὰ τὰς Ἰνδίας. Διὰ τῆτο ὁ Ἀλφόνσος ὁ τῆ Ἀλβερκερκε ἠθέλησε νὰ ἐκδικηθῆ κατὰ τῆ Σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου, καὶ νὰ ἐνώσῃ ὅλον τὸν Νεῖλον μετὰ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν· ἀν καὶ αὐτὸ δὲν τὸ κατώρθωσεν, ἐξεύρομεν ὅμως, ὅτι ὁ Αὐγύστος ὄχι διὰ τινὰ ἄλλην αἰτίαν ἐκυρίευσεν τὴν Αἰθιοπία, παρὰ διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τοιαύτην ἀπεχθῆ καταδρόμῃ. Ὁ Ἑλμάκιος διηγείται περὶ τῶν Σαρακηνῶν εἰς τὴν ἰσορίαν τῆ, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Νεῖλος ἦτο τόσο ῥηχός, καὶ ἐφοβέριζε μεγάλην πείναν εἰς τὴν Αἴγυπτον, διὰ τῆτο ὁ τῆς Αἰγύπτου Καλίφης Μισάνσερ ἐν ἔτει 1108; ἀπέπειλεν εἰς τὴν Αἰθιοπία μετὰ μεγάλα δῶρα τὸν Πατριάρχην τῶν Ἰακωβιτῶν Μιχαὴλ διὰ νὰ ἐνεργήσῃ διὰ μέσσω τῆ βασιλέως τῆς τὸ ἀνοιγμα τῶν παρατῶ Νεῖλω κτισθέντων μεταρράκτων· καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ Κατακυσζηνός, ὅσις κατ' ἔτος 1360: ἔφυγεν ἀπὸ τῆ βασιλείᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διηγείται κατὰ πλάτος πᾶσον πολιτικὰ ἐφέρετα πάντοτε ὁ Σουλτάνος τῆς Αἰγύπτου πρὸς τὰς Ἰακωβίτας, ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο μήπως διανοηθῶσίποτε νὰ δώσωσιν ἄλλην τινὰ φορὰν εἰς τὸν Νεῖλον.

20.

Τὸ ἐσωτερικὸν ἐμπόριον τῶν Γερμανῶν δὲν ἐμπόρει νὰ αὐξήσῃ, ὅσον αὐτοὶ εἰργάζοντο εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα ὅλα τῶν τὰ χρειώδη· διότι αἱ γυναῖκες

πάσης οἰκογενείας κατεσκευάζον τὰ ἀρκούντα φορέματα, καὶ οἰκιακὰ ἔπιπλα, ὡς διδασκόμεναι ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων νὰ ράπτωσι, νὰ κλώθωσι, νὰ ὑφαίνωσι, καὶ νὰ κόπτωσι ῥῆχα. Ὡς καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος ὁ μέγας, κατὰ τὸν Εὐγίνχαρδον, ἐπρόσαξα νὰ παραδώσωσιν εἰς τὰς θυγατέρας τε τὰ ἀνωτέρω μαθήματα. Ἀπὸ τῆς πέμπτης ἕως τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος μετήρχοντο οἱ Γερμανοὶ τὸ ἐμπόριον τῶν δέλων, εἰς ἕδεν ἄλλο ἐναχολέμενοι, παρὰ εἰς μόνον τὸν πόλεμον καὶ εἰς τὸ κυνήγι. Ἐπειδὴ ἡ Γεωργικὴ δὲν εἶχεν ὑπόληψιν εἰς τὸν τόπον των, διὰ τῆτο καὶ ἐχρειάσθησαν περισσοτέρως ἀνθρώπους διὰ νὰ προμηθεύσωσι τὰς χρείας των· μόλις εἰσήχη ὁ Χριστιανισμὸς (α), καὶ παρευθὺς ἡ ῥηθεῖσα βδελυρὰ πραγματεία ἐσμικρύνθη.

21.

Οἱ Γερμανοὶ εἰς τὰς ἀρχαιοτάτας χρόνας διέπλευσαν τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν, τὸν Ὠκεανόν, τὴν Μεσόγειον, καὶ τὸν Εὐξείνου Πόντον. Τὰ πλοῖά των ἦσαν κατεσκευασμένα εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἐμπόρην νὰ μεταφέρωνται καὶ ἐπάνω τῶν κιλίνδρων, καὶ ἐπάνω τῶν ὤμων. Ἐξ αἰτίας τῶν περισσῶν λαφυραγωγιῶν, τὰς ὁποίας ἔκαμναν οἱ Γερμανοὶ εἰς τὴν Μεσόγειον, ὠνόμασαν ἕκασον πειρατὴν, Κερσάρον, ἡ ὁποία λέξις παράγεται ἀπὸ τῆς Γοτ.

(α) Fischers Geschichte des Deutschen Handels,

δικῆς Kussarai, ἤτοι πειρατής. Οἱ Γερμανοὶ προσέ-
τι δὲν ἔπλεον εἰς τὰ παράλια κατὰ τὸν τρόπον τῶν
Ἑλλήνων, καὶ τῶν Ῥωμαίων, ἀλλ' εὐθὺς ὤρμων
εἰς τὸ πέλαγος, πλὴν ἔπρεπεν εἰς καιρὸν τρικυμίας
ἢ ἀφίνωνται πολλάκις εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τύχης,
ἢ εἰς τὴν φυλακὴν, τὴν ὁποίαν ἔβαλλαν ἐπάνω
τῆ καταρτίς, διὰ τὰ ἀνακαλύψη τινα γῆν. Εἰς
καιρὸν γαλήνης μετεχειρίζοντο τὰ πτηνὰ, τὰ ὅ-
ποια ἀφίνοντες τὰ πετῶσιν εἰς τὸν ἀέρα, ἠκολούθουν
τὰ ἰχθυίων. Κατὰ τῆτον τὸν τρόπον εὐρέθη ἡ Ἰσ-
λανδία διὰ μέσθ τινων κοράκων, οἱ ὁποῖοι κατ' ἀρ-
χὰς ἐπέταξαν κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ὕψος, ἔπειτα ὁ-
μῶς ἔσρεψαν πρὸς τὴν ξηράν.

22:

Κατὰ τὴν παρατήρησιν τῆ ἐπισήμῃ Λεϊθνιτῆ
ἄλλοι οἱ Εὐρωπαῖοι ἔμαθον ἀπὸ τῆς Γερμανῆς τὴν
ναυτιλίαν, μάλιστα ὅλα τὰ ὀνόματα τῆ ναυτικῆ εἶναι
γερμανικὰ καθ' ὅλας τὰς εὐρωπαϊκὰς διαλέκτους.
Οἱ αὐτοὶ Γερμανοὶ ὄχι ὀλίγον συνεισέφεραν καὶ εἰς
τὴν ἐφεύρεσιν τῆς ναυτικῆς πυξίδος. Ἐπικυρῶσι τῆ-
ρον τριάκοντα δύο σημεῖα αὐτῆς, τὰ ὅποια ὀνομάζον-
ται, καὶ γράφονται γερμανισὶ ἀφ' ὅλης τῆς Εὐρωπαϊκῆς.
Οἱ Γερμανοὶ εἶχαν τὰ πρωτεῖα εἰς τὴν ναυτικὴν ἕως
τῆς δεκάτης ἑκτῆς ἑκατονταετηρίδος, καὶ ἡ πόλις
Λυβέκκα εἶχε τὰ μέγιστα πολεμικὰ πλοῖα εἰς
ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, κατὰ τὴν Ἀνζιατικὴν χρόνον.

λογίαν (α) τῆ Βιλλεβρανδίη. Ἀπὸ τέτταρ ἐγγειναν αἱ περισσότεραι ἐφευρέσεις τῶν ἀνατολικῶν, δυτικῶν, καὶ ἀρκτικῶν μερῶν. Οὗτοι μᾶς ἔδωκαν διεξοδικωτέρας τοπογραφίας, καὶ ἀκριβεστέραν Γεωγραφίαν. Ὡς καὶ εἰς τὴν ἀρχαιοτάτην καιρὸν ἐξευρον εἰς τὴν Γερμανίαν εἰς καιρὸν τρίκυμίας νὰ χύνωσιν ἔλαιον εἰς τὴν Θαλάσσαν, καὶ νὰ γαληνιῶσι δι' αὐτῆ τὰ ὑψέμενα κύματα, καὶ ἔτω νὰ λυτρόνωσι τὸ πλοῖον ἀπὸ τῆ ἐπαπειλῆντος κινδύνου.

23.

Οἱ Θαλασσοπόροι τῶν Γερμανῶν ἀπεδήμουν ἄλλοτε διὰ νὰ πειρατεύσωσι, καὶ ἄλλοτε διὰ νὰ πραγματευθῶσι, καθὼς τὸ πάλαι γενικῶς οἱ πραγματευταὶ ἦσαν ἐν ταύτῳ καὶ πολεμισαί. Ἐκ τέτταρ καὶ τὰ ἐμπορικὰ τῶν Γερμανῶν πλοῖα καθωπλίζοντο ἰσχυρότατα, τὸ πλῆθος τῶν ὁποίων τότε ἤρχισε νὰ σμικρύνηται, ὅτε ἀνεφάνησαν εἰς τὴν Βαλτικὴν Θαλάσσαν τινὲς ὀνομαζόμενοι βασιλεῖς τῆς Θαλάσσης, οἱ ὅποιοι χωρὶς νὰ ἐξουσιάζωσι μηδὲ μίαν σπιθαμὴν γῆς, ἔφθασαν εἰς τοῖόντον βαθμὸν δυνάμεως, ὥστε νὰ δίδωσι νόμους εἰς μεγάλα ἔθνη. Ὁ Ὀλλανδὸς ἀφῆκε κληρονομίαν εἰς τὴν δύνωτην ἡμῶν τὸ βασίλειον τῆς Δακίας ἐπὶ συμφωνίᾳ, ὥστε αὐτοὶ νὰ εἶναι ἀ-

(α) Hansische Chronik. ἦτοι χρονολογία τῶν τοῦ-
λεων τῆς Ἀνζιαρκτικῆς δεσμῆ, περὶ τῆς ὁποίας ἐπομνησθεῖς.

μοιβαίως, ὁ μὲν εἰς βασιλεὺς τῆς γερμανίας, ὁ δὲ ἄλλος βασιλεὺς τῆς θαλάσσης.

24.

Ὁ μέγας Κάρολος ἠθέλησε νὰ ἐνώσῃ τὸν Δανύβιον μὲ τὸν Ρῆνον διὰ μέσθ τινος δικώρυγος σιμὰ εἰς τὸ Ἀλτμύλ ἐν Ρ' ἔδνιτζ. Ἀφ' ἧς ἔφθασαν νὰ σκάψωσι τὸν λάκκον ἕως δύο χιλιάδας βημάτων τὸ μῆκος, ἔτ' τριακόσια τὸ πλάτος, αἰφνιδίως ἦλθον ἐναντίαι εἰδήσεις περὶ τῆς ἀποσασίας τῶν Σαξόνων, ἔτ' μετὰ ταῦτα πολλαὶ ῥαγδαταὶ βροχαὶ καταπεσῆσαι, κατεπόντισαν τὸ φύσει ἐλώδες τῶν διωρύγων χῶμα. Ὅθεν ἔτος ὁ σκοπὸς, ὅσις κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν δὲν ἐτελειώθη διὰ τὴν ἀπειρίαν τῆς μηχανικῆς, ἔμεινεν ἔκτοτε ἀτελείωτος ἐξ αἰτίας τῶν πολιτικῶν ἀνωμαλιῶν, ἂν ἔτ' τὸ κοινωφελὲς αὐτῆ μαρτυρῆται ἀφ' ὅλης τῆς Εὐρώπης. Πρὸς τῆτο τὸ τέλος ὁ ἐπίσημος ἱστορικὸς Δανιὴλ συνέγραψεν ἰδικῶν τε Γεωγραφικὸν πῖνακα.

25.

Κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην ἑκαταετηρίδα ἦτοί ἔτει 1241: μετήρχοντο αἱ πόλεις τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης ἀξιόλογόν τι ἐμπόριον μὲ τῆς πλησιόχωρος τύπης, τὸ ὅποιον βέβαια ἠθέλαν ἀφανίσει ὅσον τάχις αἱ μεγάλαι τῆς Ἀρκτικῆς ἀνησυχίαι, καὶ αἱ πολλαὶ λαφυραγωγίαι, ἐὰν πολλαὶ δυνάμεις διατῆς συμμαχίας των δὲν ἠθέλαν ἀπαντήσαι ὅλας τὰς περαιτέρω ἐπιδρομάς. Ὅθεν δι' ἀσφάλειαν τῆ

ἐμπορίᾳ καὶ βελτίωσιν ἐσυζήθη εἰς τὸ Φαβίρβανον (α)
ὁ καλούμενος Ἀνζιατικὸς δεσμὸς (β). Τὰ Ἀμβερ-
γρον καὶ ἡ Λυβέκκα ἐκήρυξαν πόλεμον εὐθὺς με-
τὰ τὴν σύνασιν τῆ ἀνωτέρω δεσμῶ ἐναντίον τῆ βα-
σιλέως τῆς Δανίας Εἰρρίκῃ, ὁ ὅποιος πόλεμος ἔλα-
βε καλὴν ἔκβασιν. Οἱ βασιλεὺς ἀπηγόρευσε τὸ
κυνηγι τῶν Χάριγγων (γ), καὶ τὴν εἰσοδὸν τῶν ψα-
ράδων εἰς τὸν Τρέβιν ποταμὸν διά τινος σιδηρᾶς ἀλύ-
σου. Οἱ Γερμανοὶ ἐσύναξαν τὰς σόλωντων, ἐπο-
λέμησαν τὸν βασιλέα, ὅσις μετὰ βίας ἐλυτρώθη
εἰς μικρόν τι σκαφίδιον, ἐδίωξαν τὸν σόλοντα ὡς τὰ
παραθαλάσσια, ἐλεηλάτησαν τὴν Ἀφνίαν (δ) μη-
τρόπολιν τῆς Δανίας, καὶ ἐρήμωσαν τὴν Στραλσῦνδαν
καὶ ὅλας τὰς τόπῃς τῆς. Αὐτὰ καίτινα ἄλλα συμ-
βεβηκότα, κατὰ τὴν περιγραφὴν τῆ Βερδενχαγενίᾳ
περὶ τῆς Ἀνζιατικῆς ἐταιρείας ἔγειναν αἴ-
τια τῆ νὰ συναριθμηθῶσιν εἰς τὸν κατάλογον τῆ ρη-
θέντος δεσμῶ ὀγδοήκοντα τῶν ἐπισημοτάτων πά-

(α) Bremen.

(β) Ἀνζιατικὸς δεσμὸς λέγεται ἐταιρεία τῆς τινῶν
παραθαλασσίων πόλεων Γερμανικῶν, γενομένη εἰς
τῆς παλαιῆς χρόνῃς πρὸς ἀσφάλειαν τῆ ἐμπορίᾳ.

(γ) Χάριγγες εἶναι ψάρια, τὰ ὅποια κατὰ τινα πε-
ρίοδον τῆ χρόνῃς ψαρεύονται εἰς τὸν Ὠκεανόν,
ὅτε ἐκβαίνουσιν εἰς ἀνεκρίθμητα κοπάδια καὶ βρ-
σκήσωσι.

(δ) Copenhagen.

λέων, ἀρχόμεναι ἀπὸ τῶν ἐξαυτιῶν τῆς Βαλτικῆς
 θαλάσσης μέχρι τῆς παρὰ τῷ Ρήνῳ Κολωνίας (α).
 Διηρέθησαν δὲ εἰς τέσσαρας κλάσεις. Ἡ Λυβέκκα
 ἢ κορυφαία ὄλε τῷ Δεσμῷ ἐτάχθη εἰς τὴν πρῶ-
 τὴν κλάσιν· ἢ παρὰ τῷ Ρήνῳ Κολωνία εἰς τὴν
 δευτέραν· ἢ Βρενόπολις (β) εἰς τὴν τρίτην, καὶ τὸ
 Γέδανον (γ) εἰς τὴν τετάρτην. Αὗται ἦσαν ὡς κύριαι
 τῷ ἐμπορίῳ μὲ τὰ ἀρκτικά μέρη, καὶ ἐπειδὴ τόσοι οἱ
 βασιλεῖς τῆς Ἀρκτικῆς, ὅσον καὶ οἱ τῆς Βρεττανίας,
 καὶ τῆς Γαλλίας, καθὼς καὶ οἱ Κόμητες τῆς Οὐμαν-
 δίας καὶ τῆς Φλανδρίας ἔδωκαν εἰς αὐτὰς μεγάλην
 ἐλευθερίαν, διὰ τούτο ὑπεικοποιήθησαν μόναι αὐταὶ
 τὸ ἐμπόριον ὅλων αὐτῶν τῶν ἐπικρατειῶν, ἐσύνη-
 σαν ἰδίας ἐμπορικὰς ἐταιρείας, καὶ ἀποθήκας εἰς
 Νοβγορόδ, Λονδίνιον (δ), καὶ Βέργην (ε), ἔπει-
 τα εἰς πολλὰς ἄλλας διαφορὰς τόπων. Ἐξ αἰτίας
 τούτων τῶν παραδόξων συμβάντων ἔφθασαν οἱ
 ἀποκτήσωσι τισαύτας δυνάμεις, ὥστε νὰ ἐγείρωσι
 πολυχρόνιους πολέμους ἐναντίον βασιλέων ἰσοδυνάμων
 μὴ ἐλευθέρων τινὰ ἀριστοκρατίαν, νὰ κλείωσιν εἰρή-
 νας, ἢ νὰ κάμνωσι συμμαχίας. Αὗται ἐβίασαν τὸν
 τέταρτον Φίλιππον βασιλέα τῆς Γαλλίας νὰ ἀπα-
 γορεύσῃ πρὸς τὰς Βρεττανὰς παντὸς εἶδος ἐμπόριον
 μὲ τὰς Γαλλικὰς παραθαλασσίους πόλεις, καὶ συγκα-

(α) Cölln am Rhein. (β) Braunschweig. (γ) Danzig. (δ) Londra. (ε) Brügge.

ταβαίνουσαι ἔκλεισαν μὲ τῆς Βρεττανῆς τὴν ζήτηθεῖσαν εἰρήνην, διὰ τὸ ὁποῖον ἔλαβαν δέκα χιλιάδας Λιβρῶν Στερλίνων.

Ἡ Ἰσπανία ἠναγκάσθη ἀπ' αὐτὰς ν' ἀνακρίβη ὅλα τὰ νέα δοσίματα καὶ ἔτω νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν ἑδτερότητα, τὴν ὁποίαν ἤθελε νὰ φυλάξῃ εἰς τὸν Βελγικὸν πόλεμον. Ἐν γένει αὐταὶ ἔφεραν τὴν ἀνήκυστάν ἰσομυρίαν καθ' ὅλης τῆς εὐρωπαϊκῆς πόλεμος. Αὐταὶ ἐζήτησαν τῆς Δέκας τῆς Βραβαντίας νὰ παρρησιασθῶσιν ἐνώπιον τῆς κριτηρίας τῶν. Αὐταὶ ἀπέστειλαν καρὰβια εἰς τὴν Πορτογαλίαν, ἧτις μὲ τὴν βοήθειάν τῶν ἐκυρίευσεν τὴν Λισβόναν. Αὐταὶ ἀποκατέστησαν τὴν οἰκογένειαν τῆς Βάζα εἰς τὸν θρόνον τῆς Σηκίας. Διὰ τῆτων ἐπολίσθη ἡ Διφλανδία μὲ Γερμανῆς, καὶ παρεκινήθη νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν Χριστιανισμόν. Ἀπὸ ταύτας κατεπολεμήθη πολλάκις ἡ Δανία, καὶ μάλισα, καθὼς μᾶς πληροφορεῖ ὁ Περφενδόρφοις, ἐζήτησαν νὰ πωλήσωσιν αὐτὴν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Βρεττανίας Εἰρρίκον τὸν ὄγδον. Εἰς ταύτας τέλος ἂς ἔχωσι χάριν ὅλαι αἱ Γερμανικαὶ πόλεις διὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπιδόσεώς τῶν. Τοιαῦται πράξεις ἀπαθανατίζουσι τὸ μνημόσυνον τῆς τῶν Γερμανῶν Ἀνζιατικῆς ἐταιρείας, ἡ ὁποία μετὰ τρεῖς ἑκατονταετηρίδας ἔπρεπε νὰ ὑποπέσῃ εἰς τὴν ἰδίαν τύχην, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ὑποκείμενα συνηθῶς καὶ αὐτὰ τὰ μέγιστα βασίλεια.

Συνὰ τούτου πλείου, τούτων μεγάλων δυνάμεων, καὶ τούτης ὑπεροχῆς τῆς Γερμανίας, μετὰ ὅποια ἀνεξάλειπτα μνημεῖα παρίσταται διὰ παντὸς ἐπίσημος εἰς τὴν Ἱστορίαν, δὲν εἶναι πάντῃ εὐκαταφρόνητα, καὶ ἡ κατ' ἐκείνης τὰς χρόνους περὶ τὰς τέχνας φιλακονία τῶν Γερμανῶν, καὶ ὁ γεννητικὸς νῆς. Ἐτεὶ 1330 : ἐφεῦρε Βερθόλδους ὁ μέλας ἐκ πάπιδος Φρειδεργε τὴν πυρίτιδα κόνιν (α) διὰ τῆς ὁποίας ἐφθασαν τὰ πολεμικὰ νὰ λάβωσι πολὺ διάφορον μορφήν, καὶ τὰ ὄπλα τῆς πολέμου νὰ γίνωσι μὲ πολλὰ διάφορον τρόπον παρὰ τὰ τῶν παλαιῶν. Ἐτεὶ 1386 : ὁ ἐκ Φλανδρίας Γυλλιέλμος Βοέγκελος ἐδοκίμασε νὰ ἀλατίσῃ τὰς χαρίγγας, καὶ νὰ τὰς σιδάσῃ εἰς κάρυς, καὶ τὸ κατώρθωσέ. Αὕτη ἡ συνήθεια διατηρεῖται μέχρι τῆς σήμερον, καὶ εἶναι διὰ παντὸς ἀνεξάντλητος πηγὴ πολλῶν καὶ μεγάλων πορισμάτων. Ἐτεὶ 1428 : ἐπενόησεν ὁ Λαυρέντιος Κοέσερος (Lorenz Koster) ἐξ Ἀλέρμης τὰ κεκομμένα μολύβδινα, καὶ κασσιτέρινα (β) σοιχεῖται τῶς γραμμάτων, ἔτι καὶ τὴν μαύρην μελάνην τῆς τυπῆς, ἀπὸ τὰ ὅποια προήλθεν ἐπομένως ἡ τόσο ὠφέλιμος τέχνη τῆς Τυπογραφίας, τὴν ὁποίαν ὁ Ἰωάννης Γυττεινδέργιος ἔτεὶ 1440 : ἔβαλεν εἰς τάξιν, καὶ

-
- (α) Τὸ κοινῶς λεγόμενον βαρῆτι.
 β) Καλαΐσια.

ὁ Ἰωάννης Φάβρος μετὰ τὸν Πέτρον Σαίφφρον διώρθωσε πολὺ περισσότερον. Ἡ χρῆσις τῆ χαρτίς τῆ κατασκευασμένης ἀπὸ ἄχρησον λινάρι ἔγεινε κατὰ πολλὰ γενικωτέρα, τὸ ὅποιον χαρτίον κατὰ τὸν Σχεβάδνερν εἶχεν ἐπινοηθῆ πρό καιρῶ. Ἰωάννης Βανείκιος ἔφερεν εἰς τελειότητα τὴν ἐλαιοζώγραφικὴν. Κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν κατασκευάσθησαν καὶ γλυπτικαὶ ξύλιναί εἰκόνες πολλὰ νόσιμοι, καὶ εὐθύς μετέπειτα ἢ χαλκογραφία, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπέδωκεν ὁ Ἰσραήλ Μέχελνός, καὶ πολὺν περισσότερον ὁ Ἀλβέρτος Δύρερις διὰ τῆς χρήσεως τῆ ἀσημογράφου. Εἰς τὴν Αὐγύσαν ἐφευρέθησαν τὰ πρῶτα Τεφέκια, καὶ εἰς τὴν Νοριθέργαν (α) τὰ ἀνεμοτέφεκα, τὰ ὠρολόγια, καὶ τὰ σύρματα. Ἀλλ' ἐπαινετὸς ἐφευρετῆς τῆ καὶ καθαρίζηται καὶ λαμπρύνηται ὁ ἀδάμας κηρύττεται πρῶτος ὁ Λεδβίκος ὁ ἐκ τῆς Βέργης (β). Ὁ Μαρτίνος Βοεχάμιος ἐκ Νοριθέργης (γ) διώρθωσε μεγάλως τὸ ἀερολαβεῖον. Οἱ ἐπιτηδεῖως σχεδιασθεῖς Γεωγραφικὸς Ἀτλας τὸ ἐχρησίμευσεν εἰς τὸν Καλόμβον, εἰς τὸν Βάσκον Δηγάμαν, καὶ εἰς τὸν Μαγγελάν πρὸς εὐρεσίαν τόπων. Πρὸς τέτοις οἱ Γερμανοὶ μεγάλως ἐφημίζοντο πρὸ πολλῶν χρόνων εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, ὡς πρακτικώτατοι ὀρυκτολόγοι. Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ἡ ὀρυκτολογία ὄχι ὀλίγον συνέτεινε πρὸς τὴν εὐτυχίαν τῆς πραγματείας. Αὕτη

(α) Nürnberg. (β) Bergen. (γ) Nürnberg.

ἐπρόξενησεν ἔπειτα μεγάλην ἐνέργειαν εἰς ὅλας τὰς βανάτους καὶ ἐπιτηδεύματα, ἐξωογόνησε τὰ πάντα, καὶ ἐνέπνευσε τόσον ζῆλον καὶ προθυμίαν, ὥστε νὰ γίνωσι τὰ μέγιστα ἐπιχειρήματα. Τότε καὶ ἡ Ἀνζιατικὴ Ἐταιρεία ἔφθασε (κατὰ τὰ ὑπομνήματα τῆς Δαλβεργίης) εἰς ἐκείνην τὴν καλὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν τὴν ἴδομεν κατὰ πρώτην φοράν· διότι διὰ κοινῆς συνεργείας κατιόρθωσε νὰ ἐνωθῆ εἰς ἓν σῶμα πρὸς τὸ κοινὸν ὄφελος.

27.

Κάρολος ὁ πέμπτος ἔτει 1520: ἐκληρονόμησε τὰ Βελγικόν. Ὁ σκοπὸς τῆς ἤτο νὰ εἰσάξῃ τὸ ἐμπόριον εἰς τὰς ἐπαρχίας αὐτῆς τῆς ἐπικρατείας. Πρὸς τῆτο τὸ τέλος ἠνώθη πρὸς ἀφανισμόν τῶν τῆς Ἀνζιατικῆς Ἐταιρείας πόλεων μετὰ τῆς βασιλεῖς τῆς Δανίας, καὶ μετὰ ἄλλας ἠγεμόνας (α), τῶν ἐποίων αἱ πόλεις ἀνήκον εἰς αὐτὸν τὸν Ἀνζιατικὸν δεσμόν. Αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς εἶχαν κατὰ νῦν πρὸ πολλῆ νὰ σμικρύνωσι τὰ ὅρια τῆς δεσμῆ· διὰ τῆτο ἕκαστος ἀλληλοδιαδόχως ἀπέσπασε τῆς ὑπηκόους τῆς ἀπ' αὐτῆ. Ἡ Σηκία περιόρισε τὴν δεθεῖσαν ἐλευθερίαν εἰς τὰς πόλεις τῆς τὰς ἀνηκόους εἰς τὸν ῥηθέντα δεσμόν. Εἰς τὴν Βρεττανίαν ἐσηκώθη ὀλοτελῶς ἐπὶ τῆς βασίλισσῆς Μαρίας. (β) Εἰς τὴν

(α) Robertsons Geschichte Kaiser Carl V.

(β) Willebrands Hansische Chronik.